

דף ל.

עין משפט א.

או"ח סימן תקנב סעיף א

א. בערב תשעה באב לא יאכל אדם בסעודה שאוכל אחר חצות לא בשר ולא ישתה יין **ה** ולא יאכל שני תבשילין **ט**.

הגה: אפי' משקים אחרים ממעט **י** בשתייתם ממה שרגיל לשתות.

ולא יאכל אחר סעודתו צונן **כ** ולא שאר דברים שנוהג בהם, כדי שיתנהג בפרישות.

או"ח סימן תקנב סעיף ט

ט. כל זה בסעודה המפסקת שאין דעתו לאכול אחריה סעודת קבע וזה אחרי חצות היום, אבל אם היה לפני חצות או גם אחרי חצות ודעתו לאכול אחרי סעודה זו סעודת קבע, אין צריך ליזהר בדברים האלו.

הגה: ומנהג אשכנז לאכול סעודה קבועה לפני מנחה ומתפללים מנחה ואח"כ אוכלים סעודה מפסקת. ונוהגים להרבות בסעודה ראשונה כדי שלא יזיק לו הצום.

עין משפט ב.

או"ח סימן תקנד סעיף א

א. תשעה באב אסור ברחיצה וסיכה ונעילת הסנדל **ל** ותשמיש, ואסור

ה. ממשנה תענית דף כ"ז. כדי להרבות אבלות ולזכור חרבן הבית ויצטער עליו. מ"ב אות א'.

ולא יאכל בשר היינו מדינא דגמ' דאם מצד המנהג אסור קודם לכן כמ"ש בסי' תקנ"א סעיף ט'. וכן אסור לאכול תבשיל שנתבשל בו בשר שזה עדיף מבשר מלוח.

ט. וקפה לא נחשב לתבשיל. כה"ח אות ט'. ואין נכון לאכול סלט ירקות עם תבשיל בסעודה המפסקת וכן יוגורט עם תבשיל. כה"ח אות י"ג.

י. דאם רגיל לשתות ד' כוסות ישתה ג' כוסות. מ"א ס"ק א'. מ"ב אות ד'.

כ. וכן מליח או קישואין כבושין במלח ומים או בחומץ. כה"ח אות ט"ו.

ל. מברייטא בתענית דף ל'. וכל מה שאסרו חז"ל איסורם עד הלילה, וישיבה על הקרקע כיון שאין זה מדינא נוהגים להקל בזה אחר חצות היום. כ"כ בשל"ה.

ו. ובענין העישון בט"ב יש להחמיר ולעשן בצינעה היכא שהוא מוכרח, אבל היום שכבר

לקרוא בתורה נביאים וכתובים במשנה ובגמ' ובמדרש והלכות, משום שנאמר "פקודי ה' ישרים משמחי לב".

א. ב. תינוקות של בית רבן בטלים בו, אבל קורא הוא באיוב ודברים הרעים שבירמיה, ואם יש בניהם פסוקי נחמה מדלגן.

עין משפט ה.ו. יו"ד סימן קטז סעיף א

א. א. משקים שנתגלו אסרו אותם חכמים ^מ שמא שתה מהם נחש והטיל בהם ארס, ועכשיו שאין נחשים מצויים ^ב בינינו מותר.

עין משפט ז. אר"ח סימן תקנב סעיף ו

ז. מי שאפשר לו לא יאכל בסעודה המפסקת אלא פת חריבה במלח וישתה מים.

הגה: ויש מחמירין אחר אכילתן לטבל הפת באפר ולאכלו ע"פ הפסוק "ויגרס בחצץ שיני".

הוכח שזה מזיק לבריאות מצוה גדולה שימנע מזה בכל ימות השנה ואין להקל עליו בט' באב.

ו. ולשאוף הטאבק דרך הנחיריים מותר בט' באב וכיוה"כ אבל מי שנוהג איסור בזה אסור ואין להתיר לו, והנותנים ריח טוב בטאבק לא טוב הם עושים. כה"ח אות ג'-ד'.
ז. ולקדש הלבנה במוצאי ט' באב אין לקדשה יחף. כה"ח אות ו'.

מ. ממשנה תרומות פ"ח משנה ד', ובגמ' ע"ז דף ל' וחולין דף ו'. ואפי' אם שתו אחרים מהם ולא הוזקו אין לשנות מהם שהארס צף למעלה, ויש שהארס שלו מפעפע עד אמצעית המשקה ויש שהארס שלו שוקע לשולי הכלי. כף החיים אות א'.
ארס של כל השרצים מזיק אבל של נחש ממת.

נ. כ"כ הטור בשם התוס' בע"ז דף ל"ה, וכ"כ הרשב"א בתה"ב. מ"מ יש להזהר מלשתות בלילה גם בזה"ז משום שממית שיש בו ארס ואם שכח ולא כיסה אין לאסור מסתמא דשומר פתאים ה'. כף החיים אות ג'.

אבל בארצות המערב יש הרבה מקומות דשכיחי נחשים ועקרבים, וע"כ ראוי לכל ירא נפשו להזהר בהם וכן נהגו בארץ ישראל להשמר. כף החיים אות ו'.
מים שנתגלו כשרים לנטילת ידיים עיין באר"ח סי' ק"ס, ובכף החיים שם אות ב'. מ"מ בארצות המערב ששכיחים נחשים יש להחמיר. כף החיים אות ח'.
והגם שלא שכיחים היום נחשים צריכים להזהר ולכסות התבשיל בלילה משום שמצויים נמלים ותולעים ויתערבו בתבשיל ועוד דחיישינן שיאכלו ממנו עכברים ועובר משום בל תשקצו, וע"כ ראוי לכל ירא שמים לכסות התבשיל בלילה וביום. כף החיים אות ט'.

דף ל:

עין משפט א. או"ח סימן תקנר פעיף כב

כב. כג. במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה מותר ע"י אינו יהודי^ט, אפי' בביתו של ישראל.

ולהסתחר ולהרויח במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה אסור, ובמקום שנהגו לעשות מותר אלא שממעט, שאפי' משנכנס אב ממעטין במשא ומתן.

הגה: ולא נהגו באיסור מלאכה רק עד חצות היום^ע.

הגה: ונהגו להחמיר עד חצות בכל מלאכה שיש בה עיכוב קצת אפי' במעשה הדיוט, אבל דבר שאין בו שום עיכוב כגון הדלקת נרות או קשירת דבר מותר.

ולחלוב הפרות טוב לעשות ע"י א"י אם אפשר^פ, והוא עומד שם.

עין משפט ב. או"ח סימן תקנר פעיף כד

כד. כה. כל העושה מלאכה ביום ט' באב אינו רואה סימן ברכה^צ מאותה מלאכה.

עין משפט ג.ד. או"ח סימן תקנר פעיף כה

כה. כו. כל האוכל ושותה ביום ט' באב אינו רואה בשמחת ירושלים, וכל

ס. וּאִפִּי לֹוֹמֵר לוֹ בּוֹ בַּיּוֹם, דִּלֹא שִׁיךְ אֲמִירָה שְׁבוֹת אֵלָא בְּשַׁבַּת וַיִּוֹט וַחֹוֵה"מ דִּהוּי כַּעֵין יו"ט. כה"ח אות ק"א. ודוקא במלאכה בפרסום כגון בנין וסחורה אסור ע"י גוי. כה"ח אות ק"ב. אם לא בסחורה שאם לא ימכור אותה כעת יפסיד מהקרן שמותר גם לו בעצמו למוכרה משום דבר האבד.

ע. אבל דברי מאכל כגון מכולת נוהגים למכור ולקנות גם קודם חצות. כה"ח אות ק"ו.

פ. והיכא דלא אפשר מותר כי זה דבר האבד. כה"ח אות ק"ז.

צ. משמע אפי' במקום שנהגו לעשות, וה"ה אחר חצות לדידן שנהגו היתר. מ"ב אות מ"ט. וְאִינוּ רֹוֹאֵה סִימָן בְּרַכָּה הֵיִינוּ מֵאוֹתָם מַעוֹת שִׁמְרוּיָח מֵאוֹתָהּ מֵלֹאכָה. מ"ב אות נ'.

המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה ק.

כה. כז. כל האוכל בשר ושותה יין בסעודה המפסקת עליו הכתוב אומר "ותהי עונותם על עצמותם".

עין משפט ה. יו"ד סימן שפז סעיף א

א. האבל חייב בכפיית המטה, ובשעת שינה ואכילה יושב על מטה כפויה וכל היום יושב על גבי קרקע, וכן המנחמים אינם רשאים אלא ע"ג קרקע.

ק. שנאמר "שישו איתה משוש כל המתאבלים עליה".